

[Viggo Starcke.]

det radikale venstre, som ligeledes havde ansvar for denne stilling i tyverne. Den dag i dag har det radikale venstre stående 4 marvfulde ord i sit politiske program — jeg beder om tilladelse til et citat på 4 ord. Der står:

„Den tvungne værnepligt afskaffes“.

Kort og godt: Den tvungne værnepligt afskaffes. Det er de radikales stilling, og det er deres program, deres politiske udhængsskilt den dag i dag. Jeg vil derfor gerne spørge det ærede medlem hr. Jørgen Jørgensen (Lejre), hvordan han egentlig bedømmer det radikale venstres program, hvordan hans stilling til frivillighedsprincippet er, særlig stående overfor den psykologiske krise, som forsvaret i øjeblikket befinder sig i:

Der er jo en vis uvillighed fra det radikale venstres side, som er ganske mærkelig på baggrund af den stilling, som det radikale venstre i sin tid tog til den skandinaviske defensive neutralitetspagt. Man anslår rundt regnet Danmarks militæruddgifter i år til 1 milliard kroner. Sveriges militæruddgifter er 2 milliarder svenske kroner, hvilket omtrent svarer til 2,7 milliarder danske kroner. Tager man hensyn til forskellen i befolkningstal mellem Danmark og Sverige, vil det, hvis Danmark i dag under en skandinavisk pagt skulle betale det samme, som den svenske befolkning gør, betyde 50 pct. højere udgifter for Danmark. Så er der endda ikke taget hensyn til, at det svenske forsvar i dag er et forsvar, der skal vedligeholdes og delvis fornyes, hvorimod det danske forsvar indenfor en skandinavisk forsvarspagt var et forsvar, der både skulle opbygges og krævede store investeringer foruden den daglige drift, om jeg så må sige, og indenfor den skandinaviske pagt kunne der ikke påregnes hjælp fra Amerika og andre vestlige magter. Derfor er der noget ulogisk i de radikales stilling til hele dette problem, og jeg synes, at deres agitation ikke er helt oprigtig.

Ved at gå over til en rationalisering af soldateruddannelsen, ved at tage den psykotekniske undersøgelse i brug både overfor befalingsmænd og overfor menige, dels for at finde de personer, der egner sig til befalingsmænd, dels for at udskille de uheldige, som enten af karakterologiske, psykiske eller andre grunde ikke egner sig til at være befalingsmænd, vil man bedre kunne ud-

nytte det befalingsmandskorps, man har. Ved at benytte moderne undervisningsmetoder som forskoler, radiokursus og brevkursus, ved at tilpasse rekruttiden efter de forskellige våbenarters krav og ved at hjemsende særlig lærenemme rekrutter tidligere end ellers vil man få det forhåndenværende befalingsmandskorps til at slå bedre til. Befalingsmandsmanglen er den anden flaskehals, vort forsvar har at kæmpe med, foruden kasernemanglen. På disse to punkter bringer retsforbundets militærforslag en løsning, ligesom det bringer en løsning på det psykologiske og moralske område. Da dette forslag giver Danmark et forsvar med en større sikkerhed, med en større effektivitet og med en samfundsmæssig mindre byrde og giver et forsvar, hvorved man på samme tid vil være i stand til at løse et så alvorligt problem som bolignøden, vil jeg henstille til den højtærede regering og til den højtærede forsvarsminister at tage dette forslag op til en alvorlig realitetsforhandling og bedømmelse, for Danmark trænger til det i dag.

**Alfred Jensen:** Jeg kan erklære mig enig med ordføreren for forespørgerne om, at socialdemokratiet loyalt har bøjet sig i samarbejdet med regeringen om Atlantpolitikken. Jeg kan også tiltræde, at socialdemokratiet angående udenrigspolitik og militærpolitik er enig med regeringen. Hvem der så indenfor samarbejdet belukser hvem, må parterne selv afgøre; men at denne forespørgsel stilles under disse omstændigheder og med den angivne begrundelse, karakteriserer jo, hvad hensigten med den er, og hvorledes forholdene indenfor de samarbejdende parter er.

Jeg vil gerne i anledning af de problemer, som er rejst, også fremsætte nogle bemærkninger om de spørgsmål, der står i forbindelse med tjenestetidsforlængelsen og de aktioner, der har været blandt soldaterne. Forsvarsministeren startede med at sige, at han mente, det var rigtigst at give en saglig fremstilling af denne sags faktorer. Heri er jeg enig med ham, men det forekommer mig, at han ikke har været inde på alle de faktorer, der må tages i betragtning, når man skal bedømme situationen omkring tjenestetidens forlængelse og den modtagelse, meddelelsen fik i dagene efter den 14. februar. Efter min opfattelse gør ministeren og andre sig skyldige i den store